

Előfizetési árak:

Egész évre · 20 kor. — fill.
Félévre · · 10 » — »
Negyedévre · 5 » — »
Egy óra · · 1 » 70 »
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
tézendő.

Kéziratot

vissza nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

A városok ischli klauzulája.

Pécs, 1901. március 4.

Magyarország minden rendű és rangu lakosa súlyosan nyögi azt a kegyetlenül rideg pénzügyi politikát, a melynek egyedüli célja töltögetni az államkincstárt a bevételi többletek millióival, tekintet nélkül arra, hogy ez a rablógazdaság az adóalap megtámadásával jár, csak legyen mindig elegendő készlet az államkasszában a fölemelt kvótára, a rohamosan emelkedő közösgyűes költségekre s a hadügyminiszternek önkényes hiteltullépéseire.

De a legjobban megviselt fejből mégis a magyarországi városok közönsége. Városainkat a kormánynek ez a pénzügyi politikája csaknem kivétel nélkül a tönk szélére juttatta. Az egész állami adminisztráció terhét a városok nyakába akasztották, úgy hogy ezek ellátására a városi törvényhatóságok a tisztviselők egész seeregét kénytelenek alkalmazni és fizetni a nélkül, hogy az állam ehhez a költséghez csak egy fillérrel is járulna. Sőt ellenkezőleg, folyton új meg új terheket ró rájuk, jövedelmi forrásait pedig egymásután koboza el a maga javára.

Minden legcsekélyebb állami intézmény létesítésénél megsarcolja a városokat áldozatok követelésével azon a címen, hogy abból a városnak közvetve nagy haszna

lesz; alkalmazottjait azonban nagylelkűen felmenti a városi terhek viselése alól s így az a haszon, a miben a városok az állami intézmények szaporítása révén részesülnek, abban merül ki, hogy fokozódnak az igények a városi élet kényelmi és kulturális szükségleteire nézve és drágul a piac.

A fogyasztási és közvetett adók kihasználásával azelőtt belevonhatták a direkt adózás alól felmentett állami tisztviselőket a községi teherviselésbe; a kormány azonban lassankint ettől is megfosztotta a városokat. A regalejogot, mely önmagától fejlődő jövedelmi forrást képezte a városoknak, az 1888. évi állapot szerint megváltotta az állam és az ennek nyomában keletkezett országos jajgatás elcsitására nagylelkűen részánta magát annak törvénybeiktatására, hogy a mennyiben a városok fogyasztási adója többet jövedelmezne, mint a mennyit az állam a megváltáskor érte fizetett, ebből a többletből harminc százalékot megtérít a városnak az állam; vagyis a város közönségétől kisajtolta jövedelemtöbbletből hetven százalékot bezsebel, harminc százalékot visszajuttatásával pedig *segélyezi* a városokat, akikről az egészet elvette.

A szesz-, sör- és cukorfogyasztás adóját, a melyeknek beszedését a városok vetétek bérbe s ebből jókora jövedelemre tettek szert, 1899-ben az állam szintén sa-

ját kezelésébe vette s ezzel ismét elko-bozta a városoknak egy elég szépen jövedelmező bevételi forrását. Hogy azonban a városok iránti jóakarátát kimutassa, részánta magát a kormány, hogy a városokat a fogyasztási adók bérletének elvételeből származó veszteségükért kárpótolja, de a kárpótlási összeg meghatározását a pénzügyminiszter tetszésére bizta, nehogy akármelyik város elégedetlenkedni merészkedjék a kárpótlás csekélyisége miatt, mert ezzel a mindenható pénzügyminiszter jóakarátát eljátszaná s még rövidebbre jutna az alamizsna osztogatásnál.

Ezt a despotikus intézkedést akkor azzal okolták meg, hogy még nincsenek kipuhatolva azok az adatok, a melyek a segítés módjára befolyást gyakorolnak s így a miniszterre kell bízni egyelőre annak megállapítását, de kimondták az 1899. évi VI. törvényekben, hogy ez az intézkedés csak 1901. év végéig érvényes, addig pedig a városok pénzügyeinek végleges rendezésére törvény alkotandó, a mely megállapítja, hogy az állam hogyan és mennyivel tartozik hozzájárulni a városok háztartásához, a melyet állami funkciók átruházásával annyira megterhel.

Boldog reménység dagasztotta a városok intező köreinek keblét, hisz csak rövid három évig tart a bizonytalanság, mert a törvény rendeli, hogy 1902-re a városok pénzügyei törvényhozásilag rende-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

Az én tanítványom.

Írta: Nusics Gy. Broniszlav.

A „Pécsi Figyelő“ számára szerbből fordította:
Skrbics Tivadár.

Elnémult a harci zaj, bekövetkezett a béke ideje s így pihenhetünk is egy kicsit.

A szállásolási rendelet értelmében, csapatomnak Mácsa faluban, a knyeseváci-ut bal oldalán kellett letelepednie.

Este értünk oda, fáradtan a sok gyalogolástól és meglehetősen megfázva; ruhánk nedves volt a hótól, mely egész nap esett.

Megálltunk a falu iskolája előtt; az iskolát a szállásmesterek már előre lefoglalták a tiszti-kar számára. Itt vártak reánk égő faklyákkal; a bíró magyarázott valamit kapitányunknak, minket pedig tizedekre osztottak s tizedenként bíztak azon paraszt vezetésére, a kihez beszállásoltak.

Tizedünkhöz egy zavart tekintetű, magas öreg ember lépett, illedelmesen köszönt mindnyájunknak, mint vendégeinek, s mivelhogy már tudta, hogy minden tizednek van vezetője, a ki a szálláson is parancsol, kérdé:

— Hát köztetek ki parancsol majd nálam?

A fáradt vendégek, kik már utána indultak, rám mutattak.

Hozám jött, csodálkozva nézett reám — mert én voltam a század legfiatalabb legénye, — aztán így szólt:

— A padlásomon van egy kevés szalma, odaadom, mindent adok, csak hogy gyerekek is vannak a házban, — azért kérlek káplár vigyázz!

Megnyugtattam az öreget, bár most nem beszéltem vele szívesen . . .

Utána indultam, gázoltam a mély hóban, mely hegyet-völgyet takart, azt a völgyet, a melyben egy nagy, alacsony nádődeles házikó elterült. E közben kiderült. A hold épen a hegy csúcát érintette, a holdvilágnál csodálatosan fénylik a hómező, mögöttünk hosszú, puskás árnyékok lebegnek rajta.

Igy értünk az öreg házáig.

A vén kuvasz rekedt ugatással fogadott bennünket. Házigazdánk az ajtóra ütött botjával és bekiáltott:

— Áncso, hozd ki a lámpást! Gyere már!

Az ajtó megnyílt, a küszöbön öreg nő jelent meg, reszkető kezében pléh méceset tartott, melyben bűzös bél égett.

Bementünk a házba. Az öreg asszony télenken tekintett reánk és csak nagy nehezen felelt üdvözlésünkre. A szoba közepén még fénylik a hamuval borított tűz, a tüzhely körül két-három paraszt-szék és néhány tuskó. Mindjárt levettük táskáinkat s a puskákkal

egy sarokba raktuk őket, azután kimentünk száraz gályat hozni. A gazda is kijött valahonnét, kezében egy zöld korsót tartott.

Melegedni kezdtünk a tűz mellett. Beszélgettünk, úgy a mint ez már a katonáknál szokás, ha üres idejük van, hogy elfelejtsük a fáradalmakat . . .

Az egyik a házat emlegette; a másik éhes volt; a harmadik meg azért elégedetlenkedett, hogy csapatunkat falura tették; a negyedik azon panaszkodik, hogy megfázott; és így tovább . . .

E közben recsegve nyílt meg a szobaajtó és a kíváncsi házbeliek egyenkint pislantottak be hozzánk. Mindnyájan nézték azokat az idegeneket, a kik tüzhelyeiket bitorolták.

Az öreg visszatért és a tűzre vetette a hozott ágakat. A gazda egy kancsó bort hozott, elibém tette és mondá:

— Egészségtekre legyen!

Azután az ajtó felé fordult és kikiáltott:

— Pejcsa! Pejcsa!

Az ajtóban mezitlábos, hat-hét évesnek látszó fiu jelent meg s dörzsölgette álmos szemeit.

— Menj fiam a padlásra, hozzá diót!

A csöppség mondott valamit, a padlásra mászott és egy szakajtó diót hozott le, a mi nálunk a legjobb bor-mellé valónak tartatik.

Igy melegedtünk éjfélig, diót törve és bort iddógálva.

zendők. Hallottuk mi is városi közgyűléseinken, mikor új intézmények létesítéséről, kölcsönök felvételéről volt szó, polgármesterünk biztató szövegét, hogy még csak rövid türelmet kér, majd 1902-től kezdve tudni fogjuk, hányadán állunk az állami segítséssel s akkor végleg megállapíthatjuk a gazdasági programot.

De nem azért mintaképe a pénzügyminisztereknek egri **Lukács** László, hogy a kincstári fölöslegek dicsőségét bárkinek a javára kockára tenni engedje, még ha törvény rendeli is. Mult szombaton egy törvényjavaslatot tett le a Ház asztalára, a mely a városok pénzügyeinek rendezését egyszerűen leveszi a napirendről azzal, hogy az 1899. évi VI. k. cikk hatályát az abban megállapított határidőn túl a törvényhozás további intézkedéséig meghosszabbítja.

Nem hiába volt annyira szerelmes **Lukács** László a saját édes gyermekébe, az ischli klauzulába; most, hogy szegényszemre kiséprűzték az osztrák-magyar gazdasági kiegyezés területéről, hát be akarja csempészni a kis szörnyszülöttet a városok pénzügyi rendezésének terére, mikor a fix határidő helyébe oly „borjonyuzó péntek”-féle határidőt javasol tenni.

A gazdasági szövetség Ausztriával megmarad jelen állapotában mindaddig, míg a törvényhozás másként nem intézkedik: így szól az ischli klauzula eredeti formájában; most pedig fölütötte fejét **Lukács** legújabb javaslatában abban az új alakban, hogy a városok részeltetése a fogyasztási adók jövedelméből marad a régiben addig, míg a törvényhozás másként nem rendelkezik.

Aztán milyen nyomoruságos az az indoklás, melyet a kedves ujszülött létjogosultságára a gondos apa ürügyül felhoz. Azt mondja, hogy a míg a városok jogviszonyai általánosan nem rendeztetnek, nem volna célszerű azok háztartásának újbóli rendezése, sem oly törvényhozási in-

tézkedések kezdeményezése, a melyek a városi háztartás mai rendjébe gyökeresen belenyulnak.

Furcsa dolog, hogy ez a nyomós érv nem jutott eszébe zseniális finanszminiszterünknek 1899-ben, mikor azt a javaslatot benyújtotta, a mely törvényerőre is emelkedvén, a városi pénzügyek rendezését a három éves fix terminushoz kötötte, tekintet nélkül arra, hogy addig megtörtént-e a városok jogviszonyainak általános rendezése. Hát mért függ most ez a kettő olyan szorosán egybe, hogy miatta törvényt kell változtatni?

Nem egyéb ennek a legújabb ischli klauzulának a célja, mint volt az elsőnek. Mindakettő a gazdasági szolgátság állapotát akarja örök időkre megtartani; az első az ország, az utóbbi a városok anyagi kiszákmányolásának biztosítására.

Megyei földmivelők értekezlete.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. március 4.

A pécsi szociáldemokraták már régebb idő óta óhajják szervezetükbe bevonnai a baranyamegyei földmives népet is. E célra végre most egy általános megyei értekezletet hívtak össze, melyen aztán kifejtették a földmivesek küldöttjei előtt a szocializmus olveit. Hivatkoztak arra, hogy a jövő karácsonykor lesz a negyedik földmiveli kongresszus, melyen a baranyamegyei földmiveseknek is szervezkednie kell megjeleniük és ez alapon azután el is érték, hogy a megye földmives népének küldöttjei elhatározták, hogy belépnek a szociáldemokrata párt központi szervezetébe.

Ezt ki is mondták a tegnap megtartott értekezleten, mely első terv szerint az egész vasárnapot igénybe vette volna. Mert délelőtt 10—12 óráig, délután 2—6 óráig jelentették be az egybehívók az értekezlet megtartását. Ebből azonban a rendőrkapitányság csak a délelőtti értekezletet vette tudomásul s a délutánit, úgy azt ezt megelőző felvonulást nem. A délelőtti értekezletet 12 órakor az elnök bezárta s folytatását délután két órára tűzte

ki. A jelenvolt rendőrkapitány azonban igen tapintatosan megmagyarázta az értekezletnek, hogy a délutáni gyűlést a hatóság nem vette tudomásul; így tehát mindazok, kik azon megjelennének, kihágást követnek el és a törvény értelmében háromszáz forint pénzbüntetéssel sújthatók.

Hajlandónak mutatkozott azonban, hogy a napirend teljes kimerítése végett az értekezlet tovább folytatható legyen. S így — mivel csak két szónok szerepelt az egész értekezlet alatt — bele is egyezett a nép, hogy az értekezletet megszakítás nélkül folytassák s a napirendet befejezzék. A mi félkettőre meg is történt, úgy, hogy az értekezlet ekkor véget ért. Így hát a tapintatos hatósági eljárás folytán nemcsak a délutáni — be nem jelentett — értekezlet és az ezt előzőleg tervezett tüntető felvonulás maradt el, hanem a vidéki kiküldöttek még délután haza is utaztak úgy, hogy az este tiszteletükre tervezett bankettet meg se tartották.

Az értekezlet tegnap délelőtt 10 órakor kezdődött a gyár-utca 7. szám alatti egyleti helyiségben. Elnöknek **Jóna** Gábor (Pécsről) és **Pillári** József (Szentkutról) választottak meg. Jegyző lett **Parcsika** István (Pécsről.)

Napirenden volt a megyei földmivesek szervezkedése s mint szervezett testületnek, a központba való belépésük kimondása.

E napirendhez **Szabó** József és **Végh** József voltak szónokokul bejelentve s ők is beszélték ki a negyedfél óráig tartó értekezletet, melyen a következő küldöttek jelentek meg:

Gödre községből: **Hopp** József, Pétecs János;

Szigetvár: **Plac** Károly;

Magyar-Ürög: **Gondos** József, **Szente** Ferenc, **Bükösi** Péter, **Lasics** Antal;

Turony: **Köröm** Sándor;

Bános: **Kispál** János;

Martonfa: **Német** György és **Hurko** György;

Zólk: **Fazekas** András;

Szőke: **Andrán** Péter;

Rákos: **Pill** Antal;

Bicsérd: **Gáspár** Ferenc;

Szemely: **Galamb** György, **Cimber** János;

Orfű: **Busch** József, **Szamer** Ferenc;

Geresd: **Varga** Ádám;

Patacs: **Máté** János és **Horvát** János;

Pécs-szigetkülváros: **Berki** Ferenc, **Kozma** József;

A gazda öreg emberhez illően viselkedett s korán ment aludni.

Az asszony az ajtóba állt s keresztbefont karokkal szolgált bennünket éjfélig. A kis Pejcsa is megszelidült s közelebb lépett hozzánk, mindenfélét kérdezett tőlem s ujjával majd a szinevesztett káplári csillagjaimat, majd pedig sárga pitykéimet piszkálta. Mikor látta, hogy ezek az idegenek is jó emberek, közibénk ült s kíváncsian bámult mindegyikünkre. Midőn már legyőzött bennünket az álom, midőn a korszóban is fogyóban volt a bor, mindegyikünk a feje alá tette borjúját s úgy aludtunk el a kialudt tűz mellett.

Csak másnap ismerkedtünk meg a jó háziakkal. Egész házközösség lakott itt együtt ebben a setét, két ablakos szobácskában, melyben elhelyezkedtünk. Itt voltak a menyecskék, a kiknek férjei szintén a háboruba mentek, azután a leányok és a gyermekek, annyian voltak, mint mi katonák.

Pejcsa már most is „az én emberem” volt. Rendkívül tehetséges gyermek volt. Minden szavamra figyelt. Minden apróság után kérdezősködött, értelmösen.

Minden este összegyűltünk a házban levő tűzhely körül. Én ültem a legmagasabb széken. Elöttem egy korszó jó málcjai bor, nekem jutott osztályrészül a tűzpiszkáló is, mert nálunk a tűzpiszkálás a legöregebbet illette s én is „glavesina” (lőnök) voltam. Rendesen Pejcsa ült mellettem, kezét a tér-

demre tette; a másik oldalon **Mincsa** bácsi, a gazda ült. A török időkről mesélt. A félhomályból női és gyermeki arckok tekintettek reánk, az agnő korszó után, korszót hozott, ma mi fizettünk „revennát” (viszonzó áldomást.)

— Hát te káplár, tudsz-e olvasni? — kérdezte tőlem **Mincsa** bácsi.

— Tudok, — feleltem. — Sok iskolát jártam!

— Eh, — kezdett az öreg, aztán rám nézett és elhallgatott; megpiszkálta a tüzet, újból rám nézett és folytatta: — Pejcsót is iskolába akartam adni, de a tanítónkat is elvitték a háborúba; olyan fiatal volt, mint te.

— Te Pejcsa, szeretnél megtanulni olvasni? — kérdeztem a fiutól.

A gyermek örömmel tekintett reám, mintha azt akarta volna mondani: „Hogy kérdezhetsz ilyent? Hogyne szeretnék.”

— Én megtanítlak, Pejcsa, akarsz-e tanulni?

A fiu erre már felugrott s az öreg nőhöz szaladt, sorba járta az összes családtagokat folyton mondogatta:

— A káplár megtanít olvasni! A káplár megtanít olvasni!

Másnap korán reggel **Nisbe** kellett utaznom valami hivatalos ügyben. Midőn elvégeztem a dolgomat, bementem egy könyvkereskedésbe és egy a-b-c-és könyvet vettem.

Szörnnyü hideg volt. Három percig sem tarthattam a gyepőt, mert megdermedt a kezem. A nap is előbujt végre, sugarai bevilágították a hómezőt, a vékony táviratsodronyok árnyékot vetettek a hótengeren, mely szinte táncolt az ember szemei előtt. Az országot tüzesnek látszik, olyan sima; a ló patáitól hányt hódarabok az ember feje fölött röpültek el. Mikor **Melcsóba** értem, Pejcsa várt reám meleg mézes szilvóriummal. Talán meghallotta, midőn egy este azt mondtam, hogy szeretem a meleg szilvóriumot, ha fáradtan jövök az utról.

Mikor odaadtam neki az a-b-c-és könyvet és megmutattam neki a benne levő képeket, nagyot ugrott örömeiben. Mindjárt hozzá is láttunk a dologhoz.

Pejcsa széket hozott számomra és az ablakhoz tette. Leültem, a könyvet az ölembe tettem, tanítványom pedig szépen levette a sapkáját és megcsókolta a kezemet, aztán mellém állt.

Künn újra elkezdett havazni, a szél egész hótömegeket söpört le a tetőkről. A piszkos ablakba apró hótűk ütődtek, a nyíláson befújt a szél; a vén bundás is egy szán alá bujt.

Mindnyájan a szobába bujtak. Körülvettek bennünket s kíváncsian néztek reánk. Az öreg nő a szemembe tekint, talán azt hiszi, hogy boszorkánymester vagyok. **Mincsa** bácsi szemei is fényesek, majd én reám, majd pedig a könyvre tekint, talán azt akarja mon-

Málom: Göllöncsér István, Nyul István, Erős István, Kerner János és Schlepp József;
Pécs-budaikülváros: Bosnyák Ferenc;
pécsi földmivesek: Zina Gábor;
Püspök-Bogád: Balog József és Kis Gadó János;
Szentkut: Osztorics István és Pillári József;
Kaposvár: Kovács István és Mészáros Ferenc;
Nagy-Atád: Rezsényi Pál;
Bar.-Szabolcs: Bradács Ferenc és Kuszik János.

Igy tehát nemcsak Baranyából, de Somogyból is voltak jelen kiküldöttek; huszonkét község részéről összesen negyvenen. Ezekből alakult meg a baranyamegyei földmivesek és kispasztorság értekezlete, mely előtt először Vég József, azután Szabó József fejtették ki a szervezkedés szükségét. Sok igazat beszéltek a nép nyomoráról, elhagyottságáról, jogtalanságáról és sok megszívlelendő dolgot mondtak. Mindkét szónok azonban mindvégig megtartotta a mérséklet hangját s rendutasításra sohasem került sor, habár a képviselők összeférhetetlenségéről, a parlament munkaképtelenségéről, az úgynevezett tiszta választásokról is beszéltek s több lokális, megyei adatot is soroltak fel, hogy a földmives nép mai sorsát rajzolják.

Végre huszonkét pontban előadták, hogy mit akar a szocializmus a földmivesek részére. E pontok a következők:

1. fokozatos adórendszer behozatala;
2. magánfogyasztási adó eltörlése. Hogy ne szedjenek még a törkölybor után is adót.
3. A forgó tőke megadóztatása.
4. A virilista rendszer eltörlése.
5. a vasári és helypénzvám eltörlése.
6. csak ezer forint jövedelem utáni megadóztatás;
7. a gazdasági munkás (szerintük rab-szolga) törvény eltörlése;
8. a cselédtörvény eltörlése;
9. munkás-védőtörvény alkotása;
10. tizenégy éven aluli gyermekeknek a munkától eltöltése;
11. a vasuti töltés-munkások állapotának javítása;
12. nyilvános munkaközvetítés;
13. az akord (szakma-)munka eltöltése;
14. a rendes munkanap megállapítása és a vasárnapi munkaszünet szigorú betartása;

dani, hogy: »Hát te el tudod olvasni mind-
 ezt?»

Zavaros tekintete a multról beszél, a melyet mindenki kiolvashat belőle. Megható, titokzatos szemei vannak. De már meg kell kezdeni a tanítást.

— Gyere Pejcsó! Látod ezt a szemet. Ugye ez szem?

— Igen az.

— Ez tehát az sz betű. Látod, az, sz, szem! No mondd utánam!

— Sz, sz, szem!

— Jegyezd meg magadnak jól, milyen az sz!

Átlapoztam a másik oldalra.

— Hát keresd meg itt az sz-t.

Az éleseszü fiu nem sokáig keresett, az egyik szónál egyszerre csak rámutatott az sz-re.

Micsa bácsinak reszketni kezdett a szakála. Az öregasszony is meglepődött tekintett rám, szeme megtelt könnyel és azt kérdezte tőlem, hogy:

— Van-e anyád?

Ezek voltak az első szavak, melyeket e hallgatag nőtől hallottam.

— Van, néne!

Nekem is könnyes lett a szemem.

— Hadd csókoljalak meg fiam, anyád helyett!

És megcsókolt; én meg letöröltem a

15. egészséges s nem zsufolt lakások megadása;

16. egyesülési és gyülekezési jog;

17. az aratási vállalkozórendszer megszüntetése;

18. általános és titkos választói jog;

19. sajtószabadság és a hírlapárulás szabadsága s kaució nem szükséges;

20. a tolonctörvény eltörlése és a költőzködés szabadsága;

21. iskolák alkotása és ingyen tanítás;

22. az állandó hadsereg eltörlése.

E huszonkét pontban foglalt kívánalmakat fejtegették a szónokok s végre az értekezlet két határozati javaslatot fogadott el. Az első volt, hogy belépnek a megyei földmivesek és kispasztorság a magyarországi szociáldemokraták központi szervezetébe; a másik pedig az, hogy érdekeikért küzdő szocialista lapokat pártolnak.

Az értekezleten a hatóságot Sárkány Armin rendőrkapitány képviselte — Ranga János rendőrmester kíséretében — s az értekezlet rendjére — mint már fentebb is jeleztük — dicsérendő tapintattal ügyelt fel.

Estélyek.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. március 4

A farsang hangos zaját nem váltotta fel a nagy böjt misztikus csendje. A hétköznapok szűrkeségét két estély is megelevenítette. Az izr. nőegylet szenzációszámú menő estélye szombaton s a Kath. Kör felolvasó estélye vasárnap voltak azok a momentumok, melyek a nagy böjt tradicionális melanchóliáját felkavarták egy percre. Erről a két estélyről számolunk be a következőkben megtartva a kronológiai sorrendet.

(Az izr. jótékony nőegylet tánemulatsága.)

Az izr. jótékony nőegylet szombaton este saját pénztára, illetőleg szegényei javára tánemulatságot rendezett a Vigadó termeiben. A táncot Szávay Gyula szenzációs »Eleven ujság«-ja előzte meg, melynek megvolt a vonzó ereje. A nagy terem zsufolásig megtelt ünnepi közönséggel, mely az »Eleven Ujság« minden egyes rovatát oly figyelemmel s annyi élvezettel és gyönyörrel olvasta, illetőleg hallgatta, mint semmi más ujságot ezen a földtekén. A lap gondos összeállításáért Böhm Márkust

könnyeket, melyeket az agg nő csókja takasztott.

Három hátig tartott ez így. Pejcsa jól haladt. Már tudott annyit, hogy az egész a-b-c-és könyvet is elolvashatta. A nevét is letudta már írni.

Egy éjjel azt a parancsot kaptuk, hogy másnap kora reggel induljunk el és még hajnal előtt megszólalt az ébresztő kürt.

Micsa bácsi kelt fel először, meggyújtotta a lámpát és szilvóriumot öntött egy a tűznél levő bögrébe.

Még mindig esett a hó, a nagy pelyhek már egész réteget képeztek a földön és a tetőkön.

Midőn a hátamra vettem a borjút, Pejcsa lépett hozzám és egy szép nagy almát adott át. Nagyon nehezére esett a szegény fiúnak a válás.

Almát kaptam jutalmul . . . De nekem legjobban esett, legnagyobb jutalmam volt — az az anyai csók.

Midőn elindultunk, a házbéliek ott álltak a ház előtt és sokáig, sokáig néztek utánunk, mig egészen el nem tűntünk szemeik elől.

A hó is erősebben esett. Fülünkre huztuk a sapkát, vállunkra akasztottuk a puskát és tovább gyalogoltunk a mély hóban . . .

és Grünhuth Ignácét illeti az elismerés. Az »Eleven Ujság« rendezésében Salgó Sándor tüntette ki magát, a kit a közönség övációban is részesített érdeme szerint.

De szóljunk most az ujságról. Az előfizetési felhívást Böhm Jolán hirdette hangos kürtszóval; a vezércikk sorakozott rögtön utána Goldhammer Pál személyében, majd a garmond szólalt meg Pauns Jenő által. Következett az ujságban egy dal, melyet Eisner Zsella ajkai interpretáltak. A novellában Grünhuth Etti és Naschitz Armin gyönyörködtették a közönséget. Az irodalom és művészet rovatában Deutsch Margit énekelt a többiek közt szép hangjával két dalt. Igen érdekes volt a hírvonat, melynek vezetője Krauss Paula volt, a vegyes híreket Hoffmann Olga, — az apró híreket Schiller Sári adták közre, míg a skandalóz hírekben Hollósi Piroska pletykázott elragadó kedvességgel. A sajtóhibák is képviselve voltak Mitzky Anna által. A sport rovatot Tausz Anna töltötte be, míg a törvényszékben Spitzer Jolán ítélezett. A csarnokban Perls Anna szólalt meg s a szerkesztői üzenetekkel Spitzer Jolán fűszerezte az ujságot. Az egész lapról pedig Schlesinger Zseni mondta a kiváló kritikát.

Ezzel aztán átolvastuk az illusztris ujságot, melynek minden egyes rovata méltó elismerést érdemel, melylyel a nagy publikum nem is fukarkodott.

A műsor után aztán hamar elrendezték a termet s megkezdették a táncot, a mely kiváló derült hangulatban kora reggelig tartott.

A jelenvolt hölgyek közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

Asszonyok: Grünhuth Ignácé, Böhm Márkuszné, Alt Jakabné, Krausz Jeli öné, Freund Ignácé (Mohács), Tausz Vilmosné, Mende Lajosné, Geller Samuné, Günsberger Józsefné, Kende Alfrédné, Stein Lajosné, Pataki Vilmosné, Mitzky Mórné, Löwy Ignácé, Löwy Lipótné, Schlesinger Mórné, Schwabach Zsigmondné, Lederer Henriké, Oblath Antalné, Deutsch Adámné, Fürst Gyözőné, Jacobi Fülöpné, Killer Róza, Leipnik Lajosné, Hirschfeld Samuné, Hoffmann Mórné, Eizner Dóciné, Pintér Józsefné, Bogdán Lipótné, Eizner Lajosné, Paunz Gáborné, Naschitz Adolfné, Grosz Oszkárné, Spitzer Jakabné, Lenkei Lajosné, Pollák Sománé, Vajda Sománé stb.

Leányok: Spitzer Lenke, Böhm Jolán, Mende Ella, Spitzer Jolán, Hoffmann Olga, Deutsch Livia, Deutsch Margit, Krausz Paula, Reinfeld Terka, Tausz Mádi, Goldberger Aranka, Wolf Sári, Fürst Paula, Oblath Margit, Deutsch Margit, Grünhuth Etti, Eizner Zsella, Hollósi Piroska, Schiller Sári, Schlesinger nővérek, Perls Anna, Mitzky Anna, Berger Irén, Blau Sári, Löwy Márta, Engel Olga, Réczey Ilona, Kende Paula, Dorner Ella (Barcs), Fischer Sári, Weisz Zseni, Münz Olga stb.

(A Kath. Kör felolvasó estélye.)

A Pécsi Kath. Kör megkezdte böjti felolvasó estélyeit, melyeket a böjt minden vasárnapján rendez.

Nem kis gondot okozhat az, minden vasárnap egy érdekes, eleven műsort összeállítani s hogy mégis sikerült ez a Kath. Körnek, az csak titkára, Bitter Illés főgimnáziumi tanár fáradhatatlan munkásságának s leleményességének az eredménye, a ki lankadatlan buzgalommal s szakértő ügybuzgósággal keresi ki azon tényezőket, a kik érdeklődést tudnak kelteni, ha mindjárt nem is országosan ismert művészek. Ezeket a felolvasó estélyeket csakis így lehet azon a nivón megtartani s társadalmi életünknek mintegy napiszükségletévé tenni, mint a mely nivón most állanak e felolvasó estélyek s a hogy kulturális életünknek ma már csakugyan hatalmas faktorai.

A szellem csak úgy, mint a test, megköveteli a magáét s ha egy-egy héten a munkától kimerülve, lett légyen az a munka szellemi — mert hisz ez még jobban kimeríti az embert, meggyötri a lelket — csak egy órára

is élvezetes alakban, egy felolvasó estély keretében mintegy szellemi csemegéhez juthatunk, bizony az jól esik.

Ezek a felolvasó-estélyek előkelő tartalmukkal, melyek mindenkor műbecsrel bírnak, nem terhelik meg a fáradt szellemet, hanem felüdítik, mert oly kedves alakban jelennek meg.

Az idei bñjtben tegnap délután fél hat órakor tartotta meg a Kath. Kör első felolvasó estélyét.

Városunk elit közönsége színűltig megtöltötte a nagy felolvasó termet, melyet tulajdonképp számban megjelent szép hölgyek elragadó tündérpalotává varázsoltak.

A felolvasó estély műsora a következő volt.

Bitter Illés főgimnáziumi tanár betanításában és vezetése mellett egy vegyeskar adta elő Rákócy Ferenc imáját. A kuruc időkbeli való egyházas ének ez, mely egyszerűségével s igaz érzésével meghatja a kedélyeket. S ezeket az érzéseket a kar kiváló finomsággal interpretálta. A vegyeskarban Ehn Emilia, Eötvös Ilka, Hikker Irén, Mussong Józsa, Orf Paula, Putzer Margit, Reberics Gizi, Reichardspereg Ilonka, Remesberger Eugenia, Tomanek Paula, Biber Mátyás, Borsy Jenő, Csernits Jenő, Cank Nep. János, Gebauer Antal, Kaufmann Antal, Kiss Ernő, Kohárits Nep. János, Raab Antal, Rihmer Oszkár és Szuly Jenő énekeltek. A vegyes kar *Báter* József, tanítóképző intézeti zenetanár kísérte művészi diszkrécióval harmóniumon. A műsor végén ugyancsak ez a vegyeskar adta elő a Magyar gályarabok énekét is hasonló precizitással. Mindkét esetben hatalmasan megtapsolta őket a közönség.

A felolvasó asztalnál *Kiss* Istvan hitoktatót láttuk, a ki lendületes stílusban tartott rövid eszmefuttatást „Amiről a tavasz beszél” címmel, vallásos irányban. Zajos ovációban részesült.

Ujdonsága is volt ennek a felolvasó estélynek. *Gebauer* Antal és *König* Károly citera-kettősben adtak elő stájer dalokat: „A rózsza esti dala” s „Alpesi dalok” címmel.

A közönség halotti csendben figyelte a citerák édes bús, lágy akkordjait s frenetikus tapsviharban tört ki, mire ismételnök kellett.

Nagy volt sikerük. Kiváló virtuozitással kezelik azt a kis instrumentumot, melyen nyilvánosság előtt csak a legkritikább esetekben játszanak. Az est sikeréből az oroszlátnak nekik jutott.

Dömel Anzelm két költeményét olvasta fel. Mindegyik költeményében határozott költői véna nyilvánul s poézise, tisztasága mely benyomást gyakorolt a hallgatóságra, mely lelkesen tapsolt a tehetséges költőnek.

A magyar gályarabok énekével aztán véget ért a műsor sa nagy közönség széteszlott.

Hirek.

Pécs, 1901. március 4.

A szén nélkülözhető.

Valameiik tudós kiszámította, hogy ennyi meg ennyi évtized múlva elfogy a föld méhében minden szén s akkor bekövetkezik a világ vége. A mai modern életet szén nélkül el sem lehet képzelni, csak természetes tehát, hogy a tudós számítás alapján komoly aggodalmakkal gondolunk ama szerencsétlen utódainkra, kiknek születését a balsors a széntelen kor bekövetkeztére teszi majd.

Csak hogy míg a tudomány egyrésztől ilyen aggasztó gondokat plántál el a jövőre nézve, másrésztől ismét önmagában rejti a reménység magvát is. S az emberiség hamar megnyugtatta magát: A tudósok, akik kiszámították, hogy ekkor meg elfogy a szén, addig majd csak kitalálnak valamit, a mi a széntet pótolja. S a széntelen korszak gyermeke csak oly duhaj kedvvel fogja hangoztatni, akár csak mi, hogy: Soh'se halunk meg!

S ime a bizakodóknak, úgy látszik, megint igazuk lesz. A nagyszabású fölfedezés, a mi hivatva lesz a széntet nélkülözhetővé tenni, megtörtént s a fölfedező: Edison Alva Tamás. New-yorki távirat jelenti ugyanis, hogy Edison olyan új akkumulátort konstruált, mely olcsósága s egyszerűsége révén valósággal új korszakot jelent a technika terén. Azonkívül az új akkumulátornak megvan az a megbecsülhetetlen tulajdonsága, hogy hajókon, kocsikon, gyárakban, a mezőgazdaságban és a háztartásban a széntet feleslegessé teszi.

Ennyit mond a szükszavu távirat. Menyire lesz majd meg valóban az új akkumulátorban mindeme tulajdonság, — el fog válni. Edison neve mindenestre van olyan jóhangzásu, hogy az ő akkumulátorához lehet ilyen nagyszabású várakozásokat fűzni.

De ha a remények ezuttal nem is válnak még be, a széntelen korszak bekövetkeztéig van még egy kis idő, sőt arra is elég, hogy egy új Edison is megszülethetik addig.

A kutya és a dinamit.

— A legujabb soványító kura. —

Egy közeli falu lakosságát mulatságos eset tartja derűtségben, mely a napokban játszódott le. S. urat, a ki házi gyógyszeráróról híres, felkereste K. ur, egy ijesztően elhízott is terőse, hogy tanácsot kérjen tőle. Bárminő soványító kurát elfogad, ugymond, csak gyors és biztos hatásu legyen. S ur másnapra ígerte megadni tanácsát s avval másra terelődött a beszélgetés, melynek folyamán K. ur a kutyáját hozta szóba, s kérte, hogy pusztítsa el úgy, hogy legcsekélyebb fájdalma se legyen.

S. ur elgondolkozott:

— Helyes, — szólt — dinamittal robbantom föl. R. kötöm a töltényt, a mely ezer darabra szakítja majd szét.

K. urnak tetszett az ajánlat s másnap elvitte a kutyáját, a látványosságra való te kintetből összetoborzott ismerőseivel egyetemben. A kis társaság aztán fölment a hegyre, a hol S. ur a kutyát egy fához kötve, a háttára erősítette a dinamittöltényt és meggyújtotta a kanócot.

Tisztes távolból nézték aztán a következőket. A kanócon a tűz tovább és tovább terjedt, mignem a kutya oldalát perzselte még. A halálra ijedt állat egy vad rántással elszabadította magát a kötelékéből és eszeveszetten futott — a gazdája után.

— Jézus Mária! — ordított fel S. ur — a dinamit! . . .

És a máskor mozogni is alig tudó K. eszeveszett futásnak eredt a hegyen, hol föl-felé kapaszkodva, hol gurulva lefelé és a kutyája mindenütt a nyomában, mindaddig, míg K. ur a kiállott izgalom és fáradtság következtében ájultan rogyott össze.

A társaság többi tagja eleve tudta, hogy a töltény dinamit helyett haszontalan festéket tartalmaz s nem a kutya felrobbantása, mint inkább K. ur soványítására volt készítve, a mi sikerült is, mert K. e kalandból kifolyólag — öt kilót fogyott.

Ennek dacára azonban mégis megindítja a pört a különös kura feltalálója ellen.

A távirat miatt.

— Egy halott, aki megköszöni a részvétet. —

A multkoriban fatális tévedés esett meg *Majláth* Gusztáv gróf gyulafehérvári püspöknek egyik rokonával.

A késő esti órákban távirat érkezett a gróf *Majláth*-féle birtokok jószágigazgató hivatalához Dolnji-Miholjacra. A sürgőnyt *Majláth* László gróf küldötte Bozenból azzal a szükszavu értesítéssel, hogy édesanyja, néhai *Majláth* György országbíró özvegye, elhalálozott.

A jószágigazgató tiszte szerint sietett a

gyászhiat közölni az uradalom tisztikarával, a polgármesterrel, a plébánossal, szóval minden illetékes személylyel, úgy, hogy reggelre kelve, a kis város minden valamire való házán gyászlobogót lengetett a szél. A harangok zúgtak, koszoruk készültek és a táviróhivatal nem győzte leadni a teméntelen részvétsürgőnyt Gyulafehérvár felé, a hol a boldogult urasszony legutóbb fiánál, *Majláth* Gusztáv gróf püspöknél időzött.

Napközben egymásután jött a hír a pécsi és a diákovari püspökhöz, az atyafisághoz s délután már a temetésre való küldöttseget akarták utnak indítani Erdély felé, midőn újabb távirat érkezett a gyászoló városba. Egy kacagtató sürgőny, amelyben a halott urnó kössöni a szives részvétet, de egyuttal kossoruk mellőését kéri, mivel nem halt meg, sőt nincs is szándékában eféle egyhamar, mert a legjobb egészségnek örvend.

Nosza most már a kondoleálók siettek visszacsérélni, lefuvatni a megrendelt koszorukat. Részben pedig igyekeztek visszavenni a még el nem küldött csomagokat, leveleket. Hanem azért még is jutott Gyulafehérvárra néhány halottas koszoru.

A tévedés oka csak másnap derült egészen ki. Ugyanis *Majláth* grótnak egy rokona, *Szegedy* sürgőnyözött annyit a Bozenben időző grótnak: „Mama meghalt.” Értve alatta saját édesanyját: amit meg a gróf a maga anyjára értett.

Öngyilkos asszony.

(Felakasztotta magát.)

Tegnap délben egy fiatal asszony dobta el magától az életet, mely boldogságot nyújtott ugyan neki, de sok megpróbáltatásnak tette ki fiatalkorában megtámadt egészségét. És tegnap dacára a gondos ápolásnak, a folytonos orvosi gondozásnak, melyben részesült, — bizonyára pillanatnyi elmezavarban elhagyta a meggyógyulás reménye és öngyilkos lett. Betegágából kikelve, felakasztotta magát, a továbbbi betegség kinjai elől a halálba menekülvén. S mikor megtalálták, már halott volt; nem szenvedett többé s meggyógyult — örökre.

Illich Lajos, posta-távirda-segédtsízt, nejevel, született *Hochmann* Annával a kálváriautca 55-ik számu házban laktak. Ott lakott az asszony édes anyja is, kinek a házban kis kereskedése van és a nővére. — *Illich* Lajos sokáig volt a pécsi 19 ik honvédgyalogezredben őrmester s nem rég lépett át a posta szolgálatába. Felesége, az alig huszonkilenc éves asszony, már régebben gyomorbajt és idegességet kapott, mely — akármily gondosan gyógykezelték is — csak nem szünt nála. A házaspárnak gyermekei nem voltak ugyan, de boldog egyetértésben, hitvesi szeretetben éltek, a mely boldogságukat csak az asszony betegsége zavarta meg. Férje minden utat, módot megkísérlett a fiatal asszony egészségének helyreállítására; a legutóbbi nyáron is Budapestre vitte egy híres orvostanárhoz s fürdőkre járt vele, hogy csak gyógyulást találjon.

A fiatal asszony betegsége enyhült ugyan, de nem gyógyult meg s jelenleg is ágyban fekvve, orvosi gyógykezelés alatt állott. Ez természetesen nagyon elkeserítette s bár mindig a legnagyobb gondosságu s szeretetteljes ápolásban részesült övéi részéről s azok folyton vigasztalták, reményre biztatták, — végre is lemondott minden bizalomról s maga kereste a halált, nem bírván már ki a gyötrelmeket, miket betegsége okozott elcsigázott testének.

És egy magárahagyott pillanatban elméjét örült erővel foghatta el a halálba menekvés vágya a betegség gyötrelmei elől és öngyilkos lett.

Illichék szobája az anyjuk boltja mellett volt. Egyik ajtaja a konyhából nyílt; volt egy ajtó a boltba is, de azt nem használták, s a boltfelőli részen zárva is tartották.

Tegnap délelőtt Illich Lajos hivatalban volt; az anyja és nővére az asszonynak a boltban, illetve a konyhában voltak elfoglalva. Nővére úgy egynegyed egy óra tájban be akart menni Illichék szobájába, hol Illichné feküdt, hogy ott a kályhában tüzet rakjon. Azonban a szoba ajtaját zárva találta. Hiába zörgetett, Illichné csak nem felelt s nem is nyitotta ki az ajtót. Nővére ijedten sietett a boltba az anyjához, és jelentette neki, hogy Illichné bezárkózott s nem is felel zörgetésére.

Erre a két nő nagy rémülettel sietett a boltból nyíló ajtóhoz s azt kinyitva mentek be a szobába.

És ott látták a fiatal asszonyt a másik ajtó sarokvasán függni, felakasztva, megmevedett tagokkal, élettelenül.

Illichné ugyanis magára zárva szobájuk ajtaját, elhagyta betegágyát, egy nadrágszíjat és kétszeresen összehajtott cukorspárgát összekötözött s azt az ajtó sarokvasára kötve, felakasztotta reá magát.

A szerencsétlen ifjú asszony férjét nyomban hazahívták hivatalából, kit szeretett felesége öngyilkossága csaknem örültté tett. Jelentést tettek az öngyilkosságról a rendőrségnek is, honnan kimentek a hivatalos egyének s az orvossal együtt konstatálták a kétségtelen öngyilkosságot. A halottat tehát otthon hagyták, honnan holnap (kedden) délután négy órakor fogják eltemetni.

Az öngyilkos fiatal asszony haláláról mélyen megrendült gyászoló családja a következő gyászjelentést adta ki:

»A legmélyebb fájdalomtól teljesen le-sujtott kebellem és fájó szívvel tudatjuk a saját valamint az összes rokonság nevében is a hön szeretett s felejthetetlen, legszeretőbb, drága hitves, gyermek, testvér, sógorné, illetőleg rokonnak *Illich* Lajosné szül. *Hochmann* Anna f. évi március hó 3-án, déli 12 órakor, életének 29 ik és legboldogabb házasságának 12-ik évében, kószas szenvedés után váratlanul történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei március hó 5 én délután 4 órakor fognak a Kálvária-utca 55. számú gyászházban a róm. kath. vallás szertartásai szerint beszenteltetni s onnét a budaikülvárosi közsirkertben örök nyugalomra helyezettetni. Az engesztelő szent mise-áldozat az elhunyt lelki üdvéért március hó 6-án reggeli fél 9 órakor fog a belvárosi plébániatemplomban a Mindenhatónak bemutatni. Pécsen, 1901. évi március hó 4-én. Övéinek szeretete a síron túl is elkíséri! Áldva legyen drága emléke! Nyugodalma békés! *Illich* Lajos férje. Özv. *Winkler* Vincéné mostoha testvére. *Illich* Józsefné, szül. *Máthé* Julianna, sógornője. Özv. *Hochmann* Vencelné, szül. *Tamás* Borbála, édes anyja. Özv. *Illich* Ferencné, szül. *Toixler* Katalin, napa. *Hochmann* Gyula, testvére. *Illich* József, *Vince*, *Gyula*, sógorai.

Napirend 1901. március hó 5-én.

Naptár: kedd, márc. 5. — Róm. kath. Özséb. — Prot.: Özséb. — Görög-kel. (febr. 20.) Leo. — Zsidó: Purim. — Nap két 6 óra 18 perckor; nyugszik 5 óra 34 perckor. — Hold két 6 óra 4 perckor délután; nyugszik 5 óra 51 perckor reggel. Holdtölte 9 óra 4 perckor délelőtt.

Időjelzés a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: szeles idő, havas eső és fagypony körüli hőmérséklet.

A központi választmány ülése a városházán d. u. 3 órakor.

Színház: »Kis szökevény«, operett.

— **(Személyi hir.)** Báró *Fejérváry* Imre főispán, a ma este nyolc órakor érkező budapesti gyorsvonattal Pécsre érkezik.

— **(A Dunáról.)** A földmivelésügyi miniszterium vizrajzi osztályához érkezett jelentések szerint az enyhe időjárás következtében a Duna az egész vonalon áradóban van. Budapestnél a jég ismét csuszamlott s most a Lánchid fölött szabad víz van az Eskü-térig. A fővárosnál tegnap óta 8 centimétert emelkedett a víz s mai magassága 224 centiméter. A jégviszonyok különben tegnap óta változatlanok úgy a Dunán, mint a mellékfolyókon. A Tiszán a jég változatlanul áll egész Szegedig.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tettei forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: A vizek tele vannak; a tettyei forrás vízszolgáltató képessége folyó hó 3-án reggel 1261 köbméter. A vizek ma is tele vannak; a tettyei forrás vízszolgáltató képessége folyó hó 4-én reggel 14050 köbméter.

— **(Halálozás.)** *Petruska* Győző, kötélygyártó, életének 37-ik évében tegnap meghalt. Temetése holnap (kedden) délután félöt órakor lesz a Kossuth Lajos-utca 13. számú házból a budaikülvárosi temetőben. Lelkiüdvéért az engesztelőmisét szerdán reggel félnyolckor tartják az ágostontéri plébániatemplomban.

— **(Pénzintézetek köréből.)** A »Pécsi Takarékpénztár«, városunknak eme legelső pénzintézete, március 1-től érkező betétek kamatát négy százalékosan állapította meg; tehát március 1-től új betétekre ennyi kamatot ad az intézet. A régi betételekre vonatkozólag a négyszázalékos kamat a jövő április hó 1-től kezdődik. A váltó és egyéb kölcsönök után fizetendő kamatok pedig hat százalékosan állapították meg. — Városunknak egy másik pénzintézetéről, a »Kölcsönös Segélyes-Egylet«-ről is öröndetes hirt írhatunk. Ennél az intézetnél ugyanis — mint értesülünk — a most felszámoló évtársulat osztaléka egy koronával nagyobb lesz a tavalyinál; vagyis az idén részvényenkint egy koronával többet kapnak az évtársulat részvényesei, mint tavaly.

— **(A képviselőválasztások előszele)** Ha némely leibzurnások már eleve propagandát igyekeznek csinálni némely miniszterek képviselőjelöltségének, illő, hogy a miniszterek se maradjanak hátra s gondoskodjanak valami uton-módon, hogy a közelgő választásokat a »mélyen tisztelt« választópolgároknak eléggé kellemessé tegyék. Legujabban az ugynevezett rövid (belföldi) szivarokon látszik meg a választások előszele, mert az e hó elsejével forgalomba került préselt rövid szivaro tényleg jól — szelelnek. Formásabbak is, mint a régiek, úgy, hogy urifogak közé is beillenek most. Szóval van már olcsó és jó szivar is a választásokra. S utóvégre ez is valami.

— **(Békéltető bizottsági tagok választása.)** A pécsi ipartestület kebelében működő békéltető bizottság mult évben megválasztott segéd tagjainak megbízatása lejárván, a bizottságnak 24 segéd taggal leendő újbóli kiegészítése, illetőleg 24 új tagnak megválaszthatása czéljából a városház közgyűlési termében folyó hó 24-ikén (vasárnap) délelőtt 10 órakor választó gyűlés lesz. Ugyancsak ezen gyűlés fogja a pécsi ipartestületi betegsegélyző pénztár biztosításra kötelezett tagjainak sorából gyűlési kiküldötteket is megválasztani.

— **(Cigarettazott a színházban.)** A tegnap esti előadás alkalmával a színház karzatán egy ember cigaretta gyújtott. A rendőrség azonban idejekorán észrevette és kivezették, kérdőre vonták. Kihallgatásakor azt vallotta, hogy szenvedélyes dohányzó s azért gyújtott rá a cigaretta, hogy pár szippantást tegyen. A rendőrkapitányság ma egy napra beültette a dutyiba, hol nem cigarettaztathatván, talán le fog szokni a dohányzás szenvedélyéről s ott füstöl máskor, a hol szabad s nem Thalia drága csarnokában!

— **(A vármegyei központi választmány)** ma délelőtt tíz órakor *Tormay* Károly alispán elnöklété alatt ülést tartott, melyen *Radócsay* Sándor, árvaszéki ülnök, *Nagy* Jenő, vm. tiszti főügyész, *Jessenszky* Ferenc orsz. képviselő, *Madarász* István ügyvéd, *Zsolnay* György, ny. kir. főügyész, *Kossuth* Kamill, vm. főjegyző, *Margittai* Péter, *Jessenszky* Lajos, árvaszéki elnök, *Seeh* Károly, *Gyenes* Klétus, főszámvevő és *Reek* Dezső, tb. főjegyző jelentek meg. Az alispán megnyitván az ülést, mindenk előtt *Margittai* Péter, *Zsolnay* György és *Jessenszky* Ferenc választmányi tagok letették a hivatalos esküt, azután felolvastatták a m. kir. belügyminiszternek ama rendelete, melyben az országgyűlési képviselőválasztók névjegyzékének kiigazítására bizottságok kiküldését rendelte el. A központi választmány elhatározta, hogy a kiküldendő bizottságok folyó évi március hó tizenötödiktől március hó harmincadikáig fognak a küldöttségek elnökei által kitűzendő határnapokon működni, ezután az egyes járási főszolgabírák előterjesztése alapján következőleg alakították meg, illetve küldötték ki a névjegyzékeket kiigazító küldöttségeket: **A pécsi járásban:** I. Elnök id. *Seeh* Károly tagok *Cupy* Ede patacsi, *Farkas* József garei, pöttagok *Klobucharich* Sándor petrei, *Kalmány* József pellérdi lakosok. II. Elnök *Komáromy* T., tagok *Mikes* J., *Horváth* János, *Beierlein* János, *Györgyi* Ede. **A baranyavári járásban:** I. Elnök *Kiss* Emil dr., tagok *Urssiny* Pál, *Tóth* Vilmos, pöttagok *Proksch* Arhur, *Werner* Ferenc, *Marczin* Lajos. II. *Zvonicek* Alajos elnök, *Sebestyén* Adám, *Bossó* Kálmán rendes tagok. **Jantay** József, *Huber* Lajos és *Czeh* Gyula pöttagok. **A mohácsi járásban:** I. Elnök *Margittai* Péter, rendes tagok *Witt* József *Seepáts* Elek, pöttagok *Freytag* Lajos, *Freitag* Gyula. II. Elnök dr. *Rüll* Béla, tagok: dr. *Philipp* Ferenc, *Auber* István; pöttagok *Klombauer* Antal, *Gaál* László. **A hegyháti járásban:** I. Elnök dr. *Krauss* Győző, rendes tagok *Kisfaludy* Dezső, *Schmellás* Antal, pöttagok *Guttay* Lajos és *Bálint* István. II. Elnök *Halvax* József. Rendes tagok *Pálok* Béla, *Magda* Elek. Pöttagok: *Ihrig* Vilmos *Kühnel* Márton. **A siklósi járásban,** hol csak egy küldöttség működik: Elnök *Szivér* István, rendes tagok *Trimmer* Lajos és *Hensfner* Lajos, pöttagok *Morvay* Ferenc, *Kiss* Nep. János. **A pécsváradai járásban:** I. Elnök *Gálos* Ede. Rendes tagok *Göde* Sándor és *Stránsinger* János. Pöttagok dr. *Szigeti* Dávid, *Kardos* Ernő. II. Elnök: *Tersztjanszky* László. Rendes tagok: *Pongrác* Sándor, *Szita* Sándor. Pöttagok:

Csima Lajos és *Kisfaludy* Viktor. A *szent-lőrinci* járásban. I. Elnök: *Morvai* Ferenc (nagy-váti). Rendes tagok: *Nagy* Károly, *Benyovszky* Mór. Póttagok: *Mesterházy* Sándor és *Marossy* Ignác. II. Elnök: *Benkő* Gyula. Rendes tagok: *Fonay* Lajos, *Szűcs* Károly. Póttagok: *Visy* István és *Somogyi* Gyula. Ezeknek kiküldése után a választmány ülése délelőtt tizenegy órakor véget ért.

— **(Bizottsági ülés.)** A város központi választmánya holnap (kedden) ülést tart a városházán. Az ülés délután 3 órakor lesz a főjegyző hivatalos helyiségében.

— **(Leégett présházak.)** Az a néhány tavaszi napsugár, a melyeknek azonban ma már nyomát sem látni, kicsalta a községbeli lakosokat a téli téllenségükből s mozgalmas életet teremtett a szőlőkben is. A reménykedő gazdák dolgoztatni, rakogatni kezdtek szőlőikben, aztán, mert hát nem volt komoly melege a napsugárnak, tüzet raktak a présházakban. Így esett meg aztán, hogy a legutóbbi huszonnégy óra alatt két községbeli gazdának is kigyulladt a présháza. Az első tüzeset Patacon történt, hol *Lőrinc* János, odaváló gazda présháza lett a tűz martaléka, a második Magyar Söröson esett meg. Itt *Galyár* Mihály présházát emésztette el a tűz. A tűz keletkezési okául a vizsgálat megállapította, hogy a gazdák vigyázatlansága okozta a veszedelmet.

— **(A közkórház költségvetése)** leérkezett a belügyminiszteriumtól s a miniszter, érdemre nem vonatkozó csekélyebb módosításokkal jóvá is hagyta azt. A folyó évi *kórházi napi ápolási díjat a miniszter egy korona hetvennégy fillérben* állapította meg, a város közigazgatási bizottsága által javasolt 1 kor. 82 fillér helyett. De még így is magasabb a folyó évi ápolási díj a tavalyinál négy fillérrel.

— **(Az évszakok háboruja.)** Eppen huszonnégy órája mulott, hogy időben utazó munkatársunk verőfényes, napos időről zengett dalt, de egyszersmind Falb-szerűen meg is jósolta, hogy nem vetünk neki hosszú időt, ismét fagyról, hóviharról fogunk irhatni. No, ha nem is irhatunk ma ősles hóról, meg röptükben megfagyó verebekről, mégis módunkban van olyan időjárásról referálhatni, amilyenel mostanában kevés vidék dicsekedhetik. Tegnap már a kora délutáni órákban nehéz, ólmos felhők borították be hirtelen az eget, aztán megeredtek a csatornák, melyekből a nyakunkba szakadt a lanyba tavaszi eső és hirtelenében pocskká áztatta a földet. Így tartott ez az esős állapot éjszakáig, mikor hirtelen óriási szél támadt, mely ugyancsak megrázta a házak ablakait s csapkodta örült fürgetegben az esőt. Eltartott reggelig ez a szél, mely egész napon át esőszemeket kergetett a levegőben s a melyről azt mondják a ruszti emberek, hogy most harcolnak egymással a tél, meg a tavasz. Kíváncsiak vagyunk, ki kerül ki győztesen a háborúból?

— **(Kiderített betörés.)** Még december hóban történt, hogy ismeretlen tolvaj betört *Nemes* Julia csuzai lakos lakásába és nyolc vég vásznat és két aranygyűrűt lopott el. A tolvajnak sokáig nem lehetett nyomára jönni. A legutóbbi vörösmarti vásáron azonban oly incidens történt, mely valószínűleg a tettes nyomára fog vezetni. Az történt ugyanis, hogy a mondott vásáron ifj. *Bakó* Sámuel egy aranygyűrűt cserélt be *Frech* Antal mohácsi aranyművesnél. Erről az aranygyűrűről kiderült, hogy az a *Nemes* Juliától ellopott gyűrűk egyike. Minthogy ifj. *Bakó* nem tudja a gyűrű szerzési módját igazolni, elsősorban ő rá hárul a lopás gyanúja.

— **(A Dunába fúlt?)** *Lukács* András, a dunaszekcsői *Jankovich-Bésán-uradalom* cselédségénél alkalmazott zombori illetőségű kanász a szigeti uradalmi majorból egy kan-

nával vizért ment a Dunára. De nem tért többé vissza, eltűnt. *Bébis* Dénes, dunaszekcsői lakos, ki komppal kelt át a Durán, egy jégtáblán egy sapkát talált, melyet *Lukács* András sapkájával ismertek fel. Valószínű, hogy *Lukács* András a Dunába fúlt, de holttestét nem találták meg.

— **(Uj joggyakornok.)** A pécsi kir. ítélőtábla elnöke, *Bonis* Aladár mezőkövesdi lakos végzett joghalgatót a pécsi kir. ítélőtábla kerületébe dijas joggyakornokká nevezte ki.

— **(Szerencsétlen elcsuszás.)** Ifj. *Gerner* Ferenc, mohácsi alkusz egyik este hazafelé tartván, a *Jókai* Mor-utca szögletén, a közlekedési út kövezetén levő jégen elcsuszott és oly szerencsétlenül esett, hogy bal lábszára közvetlenül a boka fölött ketté törött. Jajgatását az éppen arra menő *Paschke* Gotthárd városi végrehajtó meghallván hozzásietett és megértvén a baleset mibenlétét, *Gerner*nek nem messze levő lakására szaladt, hogy nejét férje balesetéről értesítse, majd pedig a városházára futott, hogy néhány rendőrt hívjon. Ott is találta *Batéz* István és *Pabula* Lázár rendőroket, kik a helyszínén megjelenve, *Gerner*t lakására vitték, ott a lábszár ketté törött csontját helyreigazították s a szükséges kötéseket alkalmazták úgy a mint azt a múlt nyáron tartott mentők tanfolyamán megtanulták. Oly ügyesen és szakavatottan végezték az első segélynyújtási mentő munkálatokat, hogy a később megjelenő orvos ezért megdicsérte őket. Ime a mentő-tanfolyam gyakorlati haszna.

— **(Jóváhagyott alapszabályok.)** A Somogy-nagy-bajomi földművelők polgári olvasóköre alapszabályait a m. kir. belügyminiszterium a bemutatási záradékkal ellátta.

— **(Vesztett ebmarások.)** A napokban egy veszett eb megmaria *Ellendi* Józsefné szül. *Torpis* Erzsébet mohácsi napszámot. Ugyanazon a napon pedig egy kóbor veszett eb *Kölkeden* megharapta *Kis* Sándor napszámos *Julia* nevű 9 éves leányát. Ugy *Ellendi* Józsefnét, mint *Kis* Julist lölküldték *Budapestre* a *Pasteur-intézetbe*.

— **(Névmagyarosítások.)** *Kiskoru Sátor* Szigfrid, csurgói illetőségű, ugyanottani lakos, *Somogyira*; *kiskoru Kohn* David, döbrökői illetőségű, ugyanottani lakos, *Keményre*; *kiskoru Güns* Arthur, dunaföldvári illetőségű, budapesti lakos, *Földvárira*; végül *Schwarz* Adolf, baranya-szentlőrinci illetőségű ugyanottani lakos, valamint *kiskoru* leányai, *Jolán*, *Ilona* és *Margit* *Zalaira* választották vezetéknévüket belügyminiszteri engedély alapján.

— **(Megszökött szabósegéd.)** *Weisz* Adolf, a *Weisz* és *Társ*a mohácsi cég tagja panaszt tett az iparhatóságnál, hogy *Klein* Náthán Antal szabósegéd, miután tőle 59 kor. 40 fill. előleget fölvevett, szó nélkül Nagyváradra távozott, más szóval: megszökött.

— **(Pályázat.)** A pécsi magy. királyi dohányáruraktárnál egy segédtszti állás van üresedésben. Pályázati kérvények tizennégy nap alatt adandók be a pécsi magyar királyi pénzügyigazgatásnál.

— **(A város, mint állatvédő.)** Nem régen említettük, hogy már igen tekintélyes számú kutyák lepik el most naponként az utcákat, melyek védjegy nélküli és szájkosártalan állapotukról ítélve gazdátlanok. Eltekintve attól, hogy ezek a kedves állatok kisedded játékaikkal ott okvetlenkednek a járókelők lábai alatt, egyébként is veszedelmese lehetnek, mert a gazdátlan voltuk folytán beállott élelemhiány igen alkalmas arra, hogy néhány veszett ebet szerezzen a városnak. S aki eme jóakaratu figyelmeztetésünk után azt hiszi, hogy az illetékes hatóság tán a kutyák közé küldte a gyepmestert, az téved. A kutyák, felszólításunk óta, szinte tüntetőleg szaporodtak s már szerelmi ügyeiket is a Király utcán intézik el! Nos ha nem is sikerült kicsalnunk

fakerítéses várából a gyepmestert, annyit még is megtudtunk, hogy nem a közrend iránti érdeklődés hiánya vagy tán a hatóság indolenciája okozói kellemetlen kutya állapotoknak, hanem egyszerűen az, hogy városunk titkos tagja az állatvédő egyesületnek.

— **(A legujabb becsületsértés.)** Egyik vidéki város szintársulatánál történt ez a história, mely szintársulatnál olyan manővert csinált *Ámor* isten, hogy a primadonna és szubrett sziate egyszerre lettek menyasszonyokká s csodálatosképen mindakettő — alaposan sovány, sziate légies völegényt választott. Közel lévén már virágvasárnapja, mely után a házasság révébe szándékoznak hajóközni *Thalia* eme papnői, bizony-bizony már inkább építendő puha családi fészken jár az eszük, mint a szinpadon, s kezdik elhanyagolni a szinpadi munkájukat. Ennek persze elsősorban a két énekeső örökös partnere, a tenorista issza meg a levét, ki a jelen esetben szokatlanul jóízű mokánygyerek lévén, a két énekeső számos próba-botlása után a napokban erélyesen kifakadt:

— Hát mondják lányok az istenért! Nem szerette eddig magukat senki? Hiszen amióta menyasszonyok, azóta nem lehet magukkal birni. Aztán még ha valamire való emberek volnának azok a völegények. De nem egyebek azok, mint aféle állapotok.

Ezen aztán nagyon felbőszültek a szerető szívű énekesnők, s hir szerint színházi btróság elé akarják vinni a dolgot, mely bíróság alkalmasint érdekes döntő praecedens fog alkotni, hogy vajjon becsületsértés-e az állapot?

— **(Beomlott tűzfal.)** Ma délután négy órakor az óriási szél következtében a *Munkácsy* Mihály utca 29. szám alatti, kéthárom év előtt épült *Prix-féle* háznak az esőtől átázott tűzfalala óriási robajjal beomlott és rázuhant a *Piskur* Béla lakatos mester tulajdonát képező *Munkácsy* Mihály-utca A tűzfalnak még megmaradt része is annyira megrepedezett, hogy annak bedőlésétől is tartani lehet.

— **(A káposzta meg a hadnagy.)** A füstös léghőű kávéházak márványasztalai mellől, gyakran kedves és vidám epizódok kertülnek a nagy nyilvánosság elé, de persze kissé elkésve s nem abban a históriai időrendben, mint azt tőlünk, újságíró mesteremberektől a publikum elvárja. Nos egy ilyen vidám katona epizód játszódott le az elmúlt napokban is. Akként történt a dolog, hogy a legutóbbi zimankós esték egyikén a pécsi ötvenkettedik gyalogezred egyik hadnagya befelé igyekezett a kávéházba, midőn a szigeti országútra érve, hirtelen hatalmas forgószél támadt. Nehogy a fölkorbácsolt port nyelni legyen kénytelen, a hadnagy a *Schwarz-féle ház* kapualjában huzódott meg a szélroham elől. Alig állt azonban néhány pillanatig ott, midőn sebes lépteket hall a kapu alól, mely hirtelen kinyílt. A kapuból egy a futástól lihegő szobacica nyújtotta ki karjait, egy fazék káposztát nyomott a meglepett hadnagy kezébe, aztán sebesen susogta:

— Ne haragudj édesem, most nem adhatok mást, mert itthon van a nacscsága! Szervusz pici szentem!

Ezzel aztán ott hagyott hadnagyot, káposztát és befutott. Mondanunk sem kell, hogy a káposzta nem a hadnagy urnak szólt, ki mindössze abban hibázott, hogy egy vacsorával kombinált randevu idejében talált jönni, melyről némely kurtavasak miatt, a baka elmaradt.

Művészet, irodalom.

○ **A Viceadmirális.** Szombaton este szépen megtelt ház előtt került nálunk másodsor szinre *Milöcker* bájos operettje, a

»Viceadmirális«, melynek zenéje és kedves librettoját nagy tetszéssel fogadta a közönség. Az előadás épp oly jó volt, mint a premier. Szombaton is leginkább özv. *Tissayné* pompás éneke s valóban sikkes játéka keltett legnagyobb hatást, bőven kijutott azonban a tapsokból *Szekula Sárika* és *Kozmának* is. Nemkülönböztetve teljes elismerés illeti *Nádassyt*.

○ **Vasárnapi előadások.** Vasárnap délután telt ház előtt a »Szultán« játszották színészeink s — tán a közönség nagy száma tette — valamennyien pompás jókedvvel alakították szerepeiket. Első helyen kell említenünk *Csurgay Adél* pompás szultánját s külön dicséret illeti primadonnánkat azért is, hogy eltérve a bevett rossz szokástól, dacára a felhíváru előadásnak, nem fukarkodott fényes trilláival. Roxelánt helyett *Kapossy Szekula Sárika* énekelte, ki e szerepben nálunk már nem egyszer jól megérdemelt sikereket aratott. *Kozma* dacára annak, hogy az utóbb időben igen sokat foglalkoztatják, a fáradság legkisebb jele nélkül énekelte *Gastont*. De illat *Nádassyné Takács Jolán* dicséretreméltó buzgalommal játszotta, míg a többi szerepben *Németh, Delli* és *Nagy* keltek tetszést, ők képviselvén a darab humoros részét. Este közepes ház előtt a »Tót leány« került színre, *Kapossy* Józsaival a címszerepben. *Kapossy* Józsa tegnap este is, mint vendégszereplésének tartama alatt mindig, központja volt az előadásnak s érzéssel énekelt magyar dalai, valamint kedves és közvetlen játékaért sok tapsot kapott. Bőven kijutott ebből *Komlóssy* Ilonka és *Vágó* Béliának is. Bandi szerepében ismét *Kozmát* láttuk, kinek alakítása méltán rászolgált ama többször megismétlődő zajos tapsban nyilvánuló jutalomra, melyben a közönség részesítette. Dicséret illeti a többi szereplőket is, kik mindannyian buzgón fáradoztak az est sikerén. (h. e.)

○ **A hírlapirodalom köréből.** A Kassan megjelenő »Kassai Napló« egyesült az ottani »Felsőmagyarország«-gal. Az egyesült lap felelős szerkesztője *Miklós Gyula*, volt pécsi hírlapíró; főszerkesztője pedig dr. *Mitsger Imre* lett.

○ **Edith.** Delpit Albert ily című regényének második és betegező kötete most jelent meg a »Legjobb könyvek« című regénytárban. A rendkívül érdekes és fordulatos gazdag mű, mint azt az első rész kiadása alkalmával jeleztük, a körül a kérdés körül forog, hogy a bukott nő gyermeke, akit a szeretők pénzén nevelt föl, bűnhődjék-e anyja vétkeért? Delpit az ügyesen felépített regényt igen szerencsésen fejezi be s az olvasók e munkáját is oly tetszéssel fogadják, mint az eddig megjelenteket. A »Legjobb könyvek« gyűjteményében közreadott *Edith* című regény kötetenként 50 krajcárjával rendelhető meg s így az egész egy forintba kerül. Kapható a Légrády-testvérek könyvkiadóhivatalában (Váci-körút 78.) valamint az összes könyvesboltokban.

○ **Műsorváltozás.** *Szekula, Seirmay* és *Mesey* Andor oly súlyos betegek, hogy e miatt le kellett sürgönyözni *Pewny Irén* jövetelét s így a művezető által tervezett *Verdi* estélyt a jövő hétre kellett halasztani. Szerdán »A két Rantzau« kitűnő színű kerül színre, melyet nálunk még nem adtak. A főbb szerepekben *Vágó, Kende, Nagy, Dezső, Rajz, Nagy* Vilma, *Oláhne, Komlóssy* és *Németh* Jánossal. Az »Ocskai Brigadéros« próbái napnap után serényen folynak. A darabot *Nádassy* művezető rendezti és nagy sikert vár tőle.

○ **Siklós jelene.** *Rédei* Karoly *Siklóson* ily című művet ad ki husvétára. *Siklós* jelen életét és közállapotait, fejlődését stb. írta meg

e műben, mondhatni szeretettel. A műben a vezető egyéniségek, előjárók, képviselők, nőegyletek stb. neveit is közli, illetve megörökíti. E műnek nem volna szabad egy siklói család asztaláról sem hiányozni, mert *Siklós* egész művelődés történetét foglalja magában. »Siklós jelene« 3—4 ivre terjed. Ára 1 kor.

Folyószám 153. Idénybérlet 153. Páratlan bérlet.

Nemzeti színház.

Ma, kedden, március 5-én:

Kis szökevény.

Operette 3 felvonásban.

Személyek:

Lord Coodle	Vágó Béla
Lady Coodle	Nagy Vilma
Stanley Edvárd	Delli Lajos
Stanley Dorottya	Jeszenszkyne
Gray Vienniefriid	Jámbor Ilonka
Flipper Jockei	Nádasy József
Barclay Róhert	Füredy Gusztáv
Tamarind	Németh János

Holnap, szerdán, március 6-án:

Két rantzau.

Csütörtök: Viceadmirális.

Péntek: Ocskay brigadéros.

Szombat: Ugyanez.

Vasárnap: d. u. Kismama. este Hortobágyi virtus.

T a n ü g y.

)(**Ifjúsági tornaverseny.** A közoktatásügyi miniszter rendeletéből az idei pünkösdkor ismét megtartják az ifjúsági tornaversenyeket, a melyen részt vesznek az összes középiskolák növendékei. A középiskolákban már válogatják azokat a jobb tornászokat, a kiket a versenyre kiküldenek.

)(**Kultuszminiszteri rendelet.** A kultuszminiszteriumi Hivatalos Közlöny legutóbbi számában két nevezetesebb rendelet van. Egyik arról, hogy a bírósági ismét megválasztott tag, a másik pedig arról, hogy a kincstári falkolák és iskolai kertek fajt az áthelyezett tanítónak kivágni nem szabad. Az első rendelet szerint a bírósági állás összeférhető az iskolaszéki tagsággal, mert az 1876. évi XXVIII. t. c. 9. §-a értelmében választott iskolaszéki tagok ugyanis nem lesznek a községi képviselőtestület tagjaivá s így ettől a képviselőtestületi tagsági minőségben alakuló megbízatást vagy kiküldetést sem nyervén, az 1869. IV. t. c. 10. §-ának korlátozó rendelkezése alá nem esnek; mint-hogy ez a rendelkezés csak az olyan megbízatásra vagy kiküldetésre vonatkozhat, melyet a képviselőtestületől a képviselőtestület tagja e tagsági minőségéből kifolyólag nyer. Az iskolaszéki tagok egyébiránt csak az 1876. XXVIII. t. c. 13. §-ában felsorolt teendőkre vállalkoznak, e teendőknél a teljesítése pedig egyrészt községi hivatalnak vagy szolgálatnak, másrészt olyan foglalkozásnak sem tekinthető, a mely a bírósági tiszt függetlenségével össze nem férne, vagy a bírósági hivatali köteleiségei teljesítésében gátolná. A második rendelet szerint az állami elemi iskoláknál több ízben fordult elő az az eset, hogy a tanítók a kincstár tulajdonát képező, használatukban, vagy kezelésükben levő kertben, falkolában s általában az iskola területén talált vagy általuk ültetett anyafákat más iskolához történt áthelyezésük alkalmával kiasták s részben eladták, elajándékozták, részben saját céljaikra felhasználták. A tanító az állami elemi iskolától való eltávoztása esetén a fák, cserjék stb. ki nem vághatja, el nem adhatja, még akkor sem ha maga ültette.

Az ezt cselekvők ellen szigorú fegyelmi vizsgálat fog elrendeltetni s a kipusztított fák, cserjék stb. értékét is kötelesek lesznek az illetők megtéríteni.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei.

1901. március 4. délután 2 óraker

Barometer (redukált) = 754.9 mm. (emelk.)

Hőmérsék = 4.8 °C.

» maximuma: 11.8 °C. } tegnapi.

» minimuma: -2.1 °C. }

Párányomás: 5.4 mm.

Relatív nedvesség: 84. %.

Felhőzet: 10° Str. ☉ Harmatp. — 0.6 °C.

Szélirány s erő: NV. 6.

Csapadék 24 órai: 20.0 mm. ☉

Szeles, esős, borult i. v. későbbi derülés, hőszűnyedés, esetleges NE széllel valószínű.

Dr. Czirer.

Törvénykezés.

§ **Csődök.** A pécsi kir. törvényszék elrendelte a csődöt *Fischer* Lipót mohácsi szabó ellen; csődbiztos *Jobst* Béla kir. törvényszéki bíró, tömeggondnok dr. *Bernáth* Samu mohácsi ügyvéd, helyettese dr. *Lauber* Rezső pécsi ügyvéd; a követelések bejelentésének határnapja f. évi április hó 6. ika, a felszámolási tárgyalás április 15-én lesz, a csődválasztmány megválasztására április 17-ét tüzte ki a törvényszék. Ugyancsak csődöt rendeltek el *Herrnhut* Zsiga mohácsi kereskedő ellen. Csődbiztos *Farkas* Sándor törvényszéki bíró, tömeggondnok *Margittai* Peter mohácsi ügyvéd, helyettese dr. *Rásky* Béla pécsi ügyvéd; a követelések bejelentésének utolsó napja f. évi április hó 14. ike, felszámolási tárgyalás április 19-ike, a csődválasztmány megalakítása április 22-én történik.

§ **Gondnokság alá helyezés.** A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy *Breuer* Mór 42 éves, izr. vallásu, mohácsi lakost elmebaj miatt gondnokság alá helyezte.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése március 4-én. (A »Pécsi Figyelő« eredeti távirata.) A képviselőház *Dániel* Gábor elnökle alatt ma folytatta a honvédelmi tarca költségvetésének tárgyalását.

Rátkay László volt a mai ülés első szónoka s követelte az önálló magyar hadsereg felállítását, a német nyelvnek a honvédségből való kiküszöbölését és a hadmentességi adó eltörlését. A nemzeti méltóság megalázásának tartja a hadsereg német nyelvét s azt az alárendelt helyzetet, melyben a magyar honvédelmi miniszter van, a ki csak közege a közös hadügyminiszternek. Mindez okok fájdalommal kényszerítik a honvédelmi költségvetés visszatartására.

Major Ferenc a háromévi szolgálati időt két évre kívánja leszállítani s korlátozandónak tartja a csendőrség fegyverhasználati jogát is.

Szell Kálmán köszönettel fogadja a honvédelmi miniszter iránt az ellenzék részéről is megnyilatkozott elismerést. A magyarországi hadsereg közössége a törvényből folyik. Bujkálásról szó sincs; a magyar miniszterek a közös miniszterekkel magyarul leveleznek. A honvédség fejlesztése *Fejérváry* miniszter érdeme. Honvédségünk teljesen fegyver- és csataképes s büszkék lehetünk honvédségünkre. A vezérkari tiszteket a honvédségből a honvédelmi miniszter nevezi ki s ebben a tekintetben is a paritás alapján állunk. Ez intézkedés célja az, hogy a honvédség külön önállóan is működhessek. A nagy európai fegyverkezés sokáig nem tarthat, de a lefegyverkezést mi nem kezdhetjük.

TÁVIRATOK.

— **A helyzet Kínában.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Shaughaiban Hsingking mellett 3000 orosz megtámadott egy 10000 lovas rablóból álló csapatot. A rablók egy orosz ágyut elfoglaltak és kényszerítették az oroszokat, hogy 20 halott és 30 sebesült visszahagyása mellett Mukdembe visszavonuljanak.

— **A Máv. új kocsijai.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A kereskedelemügyi miniszter négyezer új waggont rendelt meg a magyar államvasutak számára.

— **Egy régi fővárosi polgár halála.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Müller Bernát, a főváros egyik legrégebbi polgára, Müller Kálmán egyetemi tanár atyja és Liphay Sándor műegyetemi tanár apósa, ma 91 éves korában Budapesten meghalt.

— **Képviselői beszámoló.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Maróthon a kerület országgyűlési képviselője Klobusický János tegnap tartotta beszámolóját, mire megalkult a szabadelvű párt. A képviselő nagy ovációkban részesült. Szent Kálmánt és a kormányt táviratilag üdvözölték.

— **Veszedelemes ház.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Kmetthy utca 17. számú házban Budapesten a II. emeleten, a hol Steinhardt Mór lakik, a mennyezet vakolata egy és fél méternyi hosszúságban, s egy méternyi szélességben lezuhant. A szobában senki sem tartózkodott s így baja senkinek nem történt. A főváros mérnöke kijelentette, hogy azonnali kilakoltatás szüksége nem forog fenn. Holnap különben a házban, a mely Schwartz Lajosé, vizsgálatot tartanak s ez lesz hivatalosan kideríteni, hogy mi az oka a többször ismétlődő vakolatomlásnak.

— **Életunt tanítójelölt.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Fischer József, 18 éves tanítójelölt, tegnap délután a Margit-híd közelében Budapesten a Dunába ugrott, szerencsére azonban idejében kimentették. Be szállították a Rókus-kórházba.

— **Leesendesült lázadás.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Palermóban a rend helyre van állítva. A prefekt felhívást bocsátott ki, hogy a rend ne zavartassék meg újra.

— **A bolgár trónörököséről.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Szófiában kelt hírek szerint Boris trónörökös állapota még mindig aggasztó.

— **As angol király otthon.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Vlissingenből sürgönyzik, hogy Edward király tegnap reggel Angolországba utazott.

— **Nincs spanyol kabinet.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Madridban Ascarraga a kabinet alakítást visszautasította.

— **Baleset a gyárban.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Német-utca 9. sz. a. Budapesten levő Rubin féle gyárban a gép kerekei közé került Csimege József, 15 éves inas gyerek jobb keze. A szegény fiu keze teljesen összeroncsolódott. Leszedték a gép kerekeit, úgy vették ki a fiu karját a kerekek közül, azután pedig sok vért vesztett fiut bevitték a Rókus-kórházba.

— **Kitett csecsemő.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Rákóczi téren Budapesten tegnap este egy csecsemő holttestére akadtak az arra járók. A rendőrség intézkedett, hogy a kis hullát az orvostani intézetbe szállítsák, az anya kinyomozása után pedig vizsgálatot indított.

— **Gázrobbanás.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Özvegy báró Senygyey La-

josnének Baross-utca 8. számú házában levő lakásán tegnap este megrepedt a fürdőszoba gázesőve. Koloszar József inasa gyanútlanul nyitott a fürdőszobába, a mikor az égő gertyától a kiömlött gáz nagy durranással felrobbant. Néhány ablak betört a légnyomás következtében, az inas szerencsére csak könnyebb természetű sérülést szenvedett.

— **Halálos lábtörés.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A minap történt, hogy Jakin János, galíciai illetőségű, hatvanegy esztendő munkás Budapesten a sikamlós gyalogjárón megcsuszott és jobb lábát törte. A Rókus-kórházba szállították, a hol az éjszaka kiszüvedett.

— **Felkelők harca.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Colonban az amerikai hadsereg és a felkelők közt véres harc volt, melyben az utóbbiakat megverték. A felkelők 30 halottat és 10 sebesültet, a kormánycsapatok 8 tisztet és 7 embert vesztek, sokan megsebesültek.

— **Az „utonálló” barát.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Budapesten a napokban a futó-utcában hazafelé tartó Freiler Károly magánhivatalnokot valami Resznik János foglalkazás- és lakás nélküli csavargó megtámadta és fejbeszurta. A dologban most érdekes fordulat állt be, a mennyiben tegnap reggel megjelent a főkapitánynál Freiler, Resznik Jánossal s jegyzőkönyvbe adta, hogy ő a kérdéses alkalommal be volt rugva s ártatlanul jelentette föl barátját. Valami előtte ismeretlen ember támadta meg, a kit nem tud megnevezni s kéri, hogy barátja ellen szüntessék meg az eljárást.

— **A rosszság vége.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A keleti pályaudvar indulási oldalának pincehelyiségében ma reggel eszméletlen állapotban találták Rima József zempleni születésű 36 éves kovácslegényt. Az előhívott mentők konstatálták rajta, hogy részegen esett a pincébe s ilyen állapotban vitték is el a dologházi kórházba.

— **Baleset.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Csernoka Pál Ottmár, galíciai születésű 36 éves napszámosnak tegnap délelőtt az ó-budai Spitzer-féle gyárban a fejére esett egy vasdarab. Oly súlyos sebet szenvedett, hogy haldokolva vitték Üröm-utca 68. sz. a. levő lakására.

Szerkesztői üzenet.

A „Pécsi Napló” vasárnapi számában már ismét valótlanúságot köhöl. Otromba hangon tartott szerkesztői üzenetében ugyanis azt merészeli ferdíteni, hogy mi a csendőrséget védjük ama ismeretes le-tartóztatási ügyben irt valótlan híre adott feleletünkben. Pedig mi ezt egy szóval sem tettük, csak az ő rosszakaratu koholmányával szemben mutattuk ki, hogy valótlan mond, föllent akkor, mikor azt merészeli írni, hogy mi a letartóztatás gyanújáról mint »beigazolt» tényről irtunk volna annak idején. Persze ezért kérdezte tőle valaki most, hogy mért nem válaszol a mi feleletünkre s mert érzi, hogy a valótlanúságon rajtakapván, nem tud védekezni, olyan gyatraságokat emleget, hogy mi velünk polemia-ba nem bocsájtkozik. Nem is hülye támadásokból áll a polémia; olyanokból, a milyen jelzett valótlan koholmánya is. A polémia alapöltétele a tisztességes hang; est pedig a „Pécsi Napló” éknál nem ismerik!

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

Hirdetések.

Pécs, Király-utca 38. sz. alatt

egy pince

800 hektoliter jó hordókkal bérbe adó, ugyanott egy szoba és konyhából álló

lakás

és egy kisebb

bolthelyiség

olcsón bérbeadó.

V. 64/2. sz.

1901.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kecskeméti királyi törvényszék 1901. évi 517. sz. végzése következtében dr. Kecskeméti Lajos kecskeméti lakos ügyvéd által képviselt Pintér Bernát kecskeméti lakos javára Csarsch Imre sellyei lakos ellen 80 kor. s jár. erejéig 1901. évi január hó 30-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 3627 kor. 40 fillerre becsült következő ingóságok u. m.: áru és butor nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentlőrinci kir. járás-bíróság 1901. évi V. 64/2. számú végzése folytán 59 kor. 30 fillér hátralék tőkekövetelés, 80 kor. után ennek 1900. évi december hó 21-ik napjától járó 6%-os kamatai, 1/2 % váltódíj erejéig Sellyén leendő eszközzésére 1901. évi március hó 7. napjának délelőtti 11 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Szentlőrincen, 1901. évi február hó 22. napján.

Köncsey,

kir. bir. végrehajtó.

Pécs város háztulajdonosainak névjegyzéke

a pécsi szőlősgazdák névjegyzéke

a helyrajzi és kataszteri számokkal, az utcák, illetve dűlők szerint.

Kapható kiadóhivatalunkban.

A két kötet ára 3 korona.